

ภูมิเอก พรหมหิตาธร 2553: อิทธิพลของระบบคอกแบบของเดี่ยวและแบบรวมกลุ่มต่อพฤติกรรมความสมบูรณ์พันธุ์และสมรรถภาพการให้ลูกของแม่สุกร ปรินญาวิทยาสาตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาสัตวบาล ภาควิชาสัตวบาล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำเริญ เทียงธรรม, Ph.D. 57 หน้า

การทดลองที่ 1 ศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงแม่สุกรในระบบคอก 2 แบบ ต่อพฤติกรรมและสมรรถภาพการผลิตของแม่สุกรหลังหย่านม โดยใช้แม่สุกรลูกผสมทางการค้า (ลาร์จไวท์×แลนด์เรซ) ท้องที่ 2-6 น้ำหนักใกล้เคียงกันจำนวน 24 ตัว โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 ซ้ำๆ ละ 4 ตัว แม่สุกรกลุ่มที่ 1 ที่เลี้ยงในคอกแบบของเดี่ยว มีขนาด 0.61×2.21 เมตร จำนวน 12 คอก กลุ่มที่ 2 เลี้ยงในคอกแบบรวมกลุ่มมีขนาด 4×4 เมตรพร้อมช่องให้อาหาร 6 ช่อง จำนวน 3 คอก หลังจากรวมกลุ่ม และเข้าช่องสังเกตพฤติกรรมการต่อสู้กันทันที ในช่วง 0-3, 4-7, 25-28 และ 30-33 ชั่วโมง หลังรวมกลุ่ม พบว่าจำนวนครั้งของพฤติกรรมการต่อสู้ไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาเป็นสัดหลังหย่านมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) เท่ากับ 4.67 และ 4.00 วัน ตามลำดับ จำนวนลูกต่อครอกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (12.3 ± 0.47 และ 13.8 ± 0.40 ตัวต่อครอก ตามลำดับ ; $P < 0.05$) จำนวนลูกสุกรมีชีวิตแรกคลอดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (11.3 ± 0.43 และ 13.7 ± 0.34 ตัวต่อครอก ตามลำดับ ; $P < 0.05$) จำนวนมัมมีต่อครอกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (0.5 ± 0.22 และ 0 ตัวต่อครอก ตามลำดับ ; $P < 0.05$) ความเข้มข้นของฮอร์โมนคอร์ติซอลในมูลในวันที่ 5 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (6.95 ± 0.64 และ 3.78 ± 0.38 นาโนกรัม/กรัมตามลำดับ ; $P < 0.05$) ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าระบบคอกแบบรวมกลุ่มที่ใช้ในการเลี้ยงแม่สุกรในช่วงหลังหย่านมมีผลต่อการลดความเครียด ความสมบูรณ์พันธุ์ และการให้ลูกของแม่สุกร

การทดลองที่ 2 การศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงแม่สุกรในระบบคอก 2 แบบ ต่อพฤติกรรมและสมรรถภาพการผลิตของ แม่สุกรตั้งท้อง 6 สัปดาห์ โดยใช้แม่สุกรลูกผสมทางการค้า (ลาร์จไวท์×แลนด์เรซ) ท้องที่ 2-6 น้ำหนักใกล้เคียงกันจำนวน 24 ตัว โดยแบ่งโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 ซ้ำๆ ละ 4 ตัว แม่สุกรกลุ่มที่ 1 ที่เลี้ยงในคอกแบบของเดี่ยว ขนาด 0.61×2.21 เมตร จำนวน 12 คอก กลุ่มที่ 2 เลี้ยงในคอกแบบรวมกลุ่มขนาด 4×4 เมตรพร้อมช่องให้อาหาร 6 ช่อง จำนวน 3 คอก หลังจากรวมกลุ่มสังเกตพฤติกรรมการต่อสู้กันทันที ในช่วง 0-3, 4-7, 25-28 และ 30-33 ชั่วโมง หลังรวมกลุ่ม พบว่าแม่สุกรมีจำนวนครั้งของพฤติกรรมการต่อสู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) 5 ± 0.42 และ 2 ± 0.33 ครั้งตามลำดับ จำนวนลูกต่อครอกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (11.25 ± 0.8 และ 13.50 ± 0.64 ตัวต่อครอก ตามลำดับ ; $P < 0.05$) จำนวนลูกสุกรมีชีวิตแรกคลอดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (10 ± 0.73 และ 13.33 ± 0.63 ตัวต่อครอก ตามลำดับ ; $P < 0.05$) ความเข้มข้นของฮอร์โมนคอร์ติซอลในมูลหลังการรวมกลุ่มในวันที่ 2, 5 และค่าเฉลี่ย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) จากการทดลองนี้จึงกล่าวได้ว่าระบบคอกแบบรวมกลุ่มที่ใช้ในการเลี้ยงแม่สุกรตั้งท้อง 6 สัปดาห์ มีผลต่อการลดความเครียด พฤติกรรมการต่อสู้กัน และการให้ลูกของแม่สุกร